

فصلنامه علمی «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی»

شماره نوزدهم، بهار ۱۴۰۵: ۲۹-۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۰۲/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

بررسی چالش‌ها و راهبردهای مقابله در ازدواج‌های بین‌فرهنگی در ایران:

مطالعه کیفی تجربه زیسته مردان

امیر قربان‌پور لقمجانی*

سارا قربان‌زاده**

چکیده

در ازدواج‌های بین‌فرهنگی، زوجین به دلیل تفاوت در باورها، ارزش‌ها، آداب و رسوم و سبک‌های ارتباطی، با چالش‌های متعددی مواجه هستند. این پژوهش با هدف بررسی چالش‌های ازدواج‌های بین‌فرهنگی و راهبردهای مقابله با آن در مردان ایرانی درگیر در ازدواج‌های بین‌فرهنگی انجام شد. راهبرد پژوهش حاضر، کیفی و روش آن، تحلیل محتوای کیفی از نوع استقرایی است. جامعه پژوهش شامل تمامی مردانی بود که با فردی خارج از شهر و فرهنگ خود ازدواج کرده و ساکن یکی از شهرهای ایران بودند. مصاحبه با این افراد تا زمانی که داده‌ها به اشباع نظری رسیدند، ادامه یافت و در مجموع در فرایند پژوهش با ۲۵ مرد شرکت‌کننده مصاحبه شد. پس از تحلیل مصاحبه‌ها، شش مضمون اصلی در زمینه چالش‌های ازدواج بین‌فرهنگی یافت شد که شامل چالش‌های مرتبط با

* نویسنده مسئول: دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران
qorbanpoorlafmejani@guilan.ac.ir

<https://orcid.org/0000-0003-3548-5629>

** دانش‌آموخته کارشناسی ارشد گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

ghorbanzadeh_sara@yahoo.com

<https://orcid.org/0009-0004-4256-9104>

باورهای دینی، چالش‌های ارتباطی، چالش‌های مربوط به خانواده‌ها، تفاوت در آداب و رسوم، چالش‌های ناشی از دوری مسافت و چالش‌های ناشی از تفاوت‌های منطقه‌ای و جغرافیایی می‌شود. همچنین پنج مضمون اصلی در زمینه راهبردهای مقابله‌ای شامل راهبرد انفعالی / اجتناب‌مدار، راهبرد شناختی، راهبرد تعاملی، راهبرد مذهبی و راهبرد راه‌حل‌مدار شناسایی شد. برای کاهش چالش‌های پیش روی ازدواج‌های بین‌فرهنگی و کمک به بهبود کیفیت زندگی آنان، این پژوهش پیشنهاد می‌کند که مشاوران خانواده و زوج‌درمانگران با اتخاذ رویکردی جامع، اقدامات زیر را در دستور کار خود قرار دهند: آموزش مهارت‌های ارتباطی بین‌فرهنگی، تقویت شبکه‌های حمایتی اجتماعی، استفاده از ظرفیت راهبردهای مذهبی در مقابله با تعارضات و تسهیل فرآیند خلق «فرهنگ سوم» توسط زوجین.

واژه‌های کلیدی: ازدواج بین‌فرهنگی، چالش‌ها، راهبردهای مقابله، زوجین ایرانی و مطالعه کیفی.

بیان مسئله

خانواده به عنوان پایه اساسی زندگی اجتماعی و نهاد اصلی شکل‌گیری جامعه محسوب می‌شود و نخستین کانونی است که شخص در آن حضور پیدا می‌کند، رشد می‌یابد و تربیت می‌شود. آنچه در خانواده، تحولات، عملکردهای مختلف و کارکردهای آن مورد اهمیت است، چگونگی ایجاد خانواده یا به اصطلاح ازدواج، هنجارها و قوانین، سنت‌ها و ارزش‌های حاکم بر آن است که به عنوان نقطه آغاز ساخت خانواده، بسیاری از نقش‌ها و وظایف این نهاد را نمایان می‌کند (علینی، ۱۳۹۴: ۷۸). در همه جوامع، پایه آغازین شکل‌گیری خانواده با ازدواج دختر و پسر است و ازدواج زیربنای اساسی ساختار جامعه است که نقش حائز اهمیتی در عملکرد اجتماع از طریق ایجاد فضایی برای ارضای نیازهای جنسی، عاطفی - روانی و اقتصادی زن و مرد دارد (Dolan, 2011; 5). به گفته ایروانی (۱۳۸۸)، ازدواج یک قرارداد شرعی است در رابطه بین دو جنس مخالف (زن و مرد)؛ عهدی که انشای علقه زوجیت خاص را تضمین می‌کند و دست‌کم در دو حوزه اساسی اقتصادی و جنسی، تعهداتی به یکدیگر می‌دهند. ازدواج در فرهنگ‌های مختلف، حیاتی تلقی می‌شود و نقش اساسی در پیوند با خانواده دارد (Broude, 1994).

امروزه دنیا در جنبه‌های زیادی مثل فناوری، حمل و نقل و اصلاحات اقتصادی و سیاسی، تغییرات بزرگی را تجربه می‌کند و تراکم جمعیتی که دائماً در حال گسترش است، باعث تغییراتی در جهان می‌شود. تحت تأثیر این تغییرات، افراد از فرهنگ‌های مختلف، راحت‌تر با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند و همچنین ازدواج‌های بین‌فرهنگی هم در سال‌های اخیر رواج بیشتری داشته است (Sun, & Yuan, 2021: 207). به گفته مک‌فادن (۲۰۰۱)، هرچند بیشتر ازدواج‌ها در جهان بین افرادی با پیشینه فرهنگی یکسان انجام می‌شود، جامعه جهانی شروع به افزایش سریع ازدواج‌های بین‌فرهنگی کرده است. با توجه به دسترسی آسان‌تر به حمل و نقل هوایی و افزایش افرادی که در سراسر کشورها مهاجرت می‌کنند، ازدواج‌های بین‌فرهنگی هم گسترش بیشتری یافته است (Frame, 2004: 221). اصطلاح ازدواج‌های بین‌فرهنگی به عنوان ازدواج بین افراد با

تمام ارجاعات درون متنی نیاز به شماره [MB1] Commented دارد.

با احترام انجام شد

[v Commented ۲]: طبق شیونامه، شماره صفحه منابع درون متنی آورده می‌شود. (علینی، ۱۳۹۴: شماره صفحه) در صورت استفاده مفهومی از یک منبع به صورت زیر آورده شود: (ر.ک: علینی، ۱۳۹۴)

همه مواردی را که یافتیم اضافه کردیم.

زمینه‌های ملی، قومی، مذهبی و با نژادی مختلف تعریف می‌شود (رجبی و دیگران، ۱۳۹۶: ۱۰۷).

به گفته جان بزرگی (۱۴۰۰)، یک‌سوم تا نیمی از ازدواج‌ها به طلاق ختم می‌شود و احتمال طلاق به برخی عوامل خطر ساز مانند سن ازدواج، سطح تحصیلات، قومیت، نژاد و ملیت افراد بستگی دارد. اکثر افراد متأهل احتمالاً با این جمله که همه ازدواج‌ها شامل چالش هستند، موافقت می‌کنند. همان‌طور که طی یک ازدواج، دو نفر زندگی خود را شریک می‌شوند، مشکلات، تجربه‌ها، شخصیت‌ها و فرهنگ‌های منحصر به فرد خود را هم شریک می‌شوند (Pashchuk, 2012). به گفته سان و یوان (۲۰۲۱) همه زوج‌های بین‌فرهنگی به علت وجود تفاوت‌ها و تضادهای فرهنگی، نمی‌توانند زندگی شادی داشته باشند و اغلب در این نوع ازدواج‌ها، خشونت خانوادگی، آمار بالای طلاق و بسیاری از مشکلات دیگر رخ می‌دهد که بر شادی این ازدواج‌ها اثر می‌گذارد. تحقیقات بیشتر، پیچیدگی‌های این نوع از ازدواج‌ها را بیان کرده است، زیرا همسران در این ازدواج‌ها هر کدام به یک مجموعه قوانین، نگرش‌ها، عادت‌ها، راه‌های متفاوت ارتباط با یکدیگر و راه‌حل‌های مختلف برای حل مسائلشان مجهز هستند (Cahn, & Abigail, 2007: 112).

در این میان، آنچه به اندازه شناسایی چالش‌ها حائز اهمیت است، شناخت «راهبردهای مقابله» در ازدواج‌های بین‌فرهنگی است. راهبردهای مقابله به مجموعه تلاش‌های شناختی، عاطفی و رفتاری اطلاق می‌شود که افراد برای مدیریت، تحمل یا کاهش استرس‌ها و تعارضات ناشی از تفاوت‌های فرهنگی به کار می‌گیرند (Lazarus & Folkman, 1984: 24). در بافت ازدواج‌های بین‌فرهنگی، این راهبردها می‌توانند از سبک‌های ارتباطی (مانند گفت و گو یا اجتناب) تا راهکارهای هویتی (مانند ساخت فرهنگ سوم) و حتی منابع معنوی و مذهبی را در برگیرند (Casmir, 1999: 92). از آنجا که تفاوت‌های فرهنگی ذاتاً قابل حذف نیستند، موفقیت یا شکست این ازدواج‌ها تا حد زیادی به نوع راهبردهای مقابله‌ای بستگی دارد که زوجین در مواجهه با تعارضات به کار می‌گیرند (Ting-Toomey, 1988: 214). زوجینی که راهبردهای انطباقی و مسئله‌مدار (مانند یادگیری زبان و فرهنگ یکدیگر، مشورت، مذاکره و مرزبندی سالم با خانواده‌ها) را به کار می‌گیرند، احتمال بیشتری برای دستیابی به رضایت زناشویی دارند؛ در حالی که زوجینی که به راهبردهای

غیر انطباقی (مانند سرکوب تعارض، اجتناب مزمن یا تحمیل فرهنگ خود) روی می‌آورند، در معرض خطر بالاتری برای طلاق و نارضایتی قرار دارند (Kim, 2001: 112; Kim & Yu, 2022: 425).

بررسی پیشینه محدود پژوهش در زمینه ازدواج‌های بین فرهنگی بیانگر آن است که مطالعه درباره چالش‌های این نوع ازدواج‌ها، بکر و دست‌نخورده باقی مانده و پژوهشگران آن را نادیده گرفته‌اند (رجبی و دیگران، ۱۳۹۶). این خلأ درباره راهبردهای مقابله حتی عمیق‌تر است؛ به طوری که به این پرسش اساسی پاسخ داده نشده است که «افراد درگیر در ازدواج‌های بین فرهنگی ایرانی در عمل، هنگام مواجهه با تعارضات فرهنگی از چه راهبردهایی استفاده می‌کنند؟» و «کدام یک از این راهبردها مؤثرتر است؟»

مطالعه چالش‌ها در ازدواج‌های بین فرهنگی برای بسیاری از افراد به‌ویژه افراد حاضر در این نوع ازدواج‌ها مفید خواهد بود، زیرا وقتی افراد درباره دیگرانی که با شرایط مشابه مواجه هستند اطلاعات پیدا می‌کنند، یاد می‌گیرند و می‌توانند وضعیت خودشان را مجدداً ارزیابی کنند و در نهایت این امر باعث رشد فردی و رابطه‌ای آنان می‌شود (Pashchuk, 2012). به همین ترتیب شناسایی و مدون کردن راهبردهای مقابله مؤثر می‌تواند به عنوان یک «راهنمای عملی» برای افرادی عمل کند که تازه وارد این نوع ازدواج شده‌اند و نیز ابزاری ارزشمند برای مشاوران و زوج درمانگران در طراحی مداخلات آموزشی و درمانی فراهم آورد.

در نهایت با در نظر گرفتن نقش مهم و تأثیرگذار فرهنگ، باورها، ارزش‌ها و دیدگاه‌ها در کیفیت ارتباط زوجین، ضرورت انجام این پژوهش، آشکارتر می‌شود. آنچه پژوهشگر را به سمت اجرای این پژوهش سوق داد، فقدان پژوهش‌های لازم در زمینه هر دو حوزه «چالش‌ها» و «راهبردهای مقابله» در ازدواج‌های بین فرهنگی بود. وظیفه پژوهشگران این است که چالش‌های این نوع ازدواج‌ها را برای مقابله با آنها شناسایی کنند و همچنین راهبردهای مقابله‌ای مؤثر و بومی را از دل تجارب زیسته افراد درگیر در این نوع ازدواج‌ها استخراج نمایند تا بتوانند با گزارش وضع موجود، راهبردهای صحیحی را برای کاهش تعارضات این نوع ازدواج‌ها و حرکت به سوی وضعیت مطلوب که کاهش طلاق است، طراحی کنند. این پژوهش برای آگاه‌سازی زوجین، خانواده‌ها،

فعالان حوزه اجتماعی، مشاوران پیش از ازدواج و زوج‌درمانگران در زمینه شناسایی چالش‌های ازدواج‌های بین‌فرهنگی و همچنین ارائه الگویی از راهبردهای مقابله اثربخش انجام شده است.

پیشینه پژوهش

سیندانه (۲۰۱۴)، پژوهشی با عنوان ادراکات ازدواج بین فرهنگی: تجارب زیسته آفریقای جنوبی و خارجیان در ازدواج بین فرهنگی انجام داد. او در پژوهش خود به مذهب به عنوان یکی از مسائل چالش‌برانگیز اشاره و بیان کرده بود دلیل آن این است که هر فرد در این نوع ازدواج‌ها در فرهنگ متفاوتی اجتماعی شده است.

پژوهش الیسون و همکاران (۲۰۱۰) نیز نشان داد که اختلاف در باورهای مذهبی احتمالاً روی رضایت زناشویی این نوع زوجین هم اثرگذار است.

شیردل و شجاعی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان «ازدواج و بررسی عوامل اثرگذار بر موفقیت یا عدم موفقیت آن»، تعارضات مذهبی زوجین را از عواملی دانستند که بر طلاق آنها مؤثر است.

دیوالی (۲۰۱۸) در پژوهش خود با عنوان «چالش‌های عمل‌گرایانه در برقراری ارتباط و عواطف در زوج‌های بین فرهنگی» به این نتیجه رسیده بود که زوجین بین‌فرهنگی در ازدواجشان با چالش‌های عملی برقراری ارتباط روبه‌رو هستند و تقریباً سه‌چهارم مشکلات را به مسائل ارتباطی نسبت دادند.

شارایوسکی و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهش خود با هدف بررسی تأثیر پیشینه فرهنگی همسران درباره اوقات فراغت و رضایت زناشویی در بین آمریکایی‌های کره‌ای و شرقی، دریافتند که از جمله چالش‌های بین زوج‌های بین‌فرهنگی، تفاوت در سبک‌های ارتباطی و رفتار اجتماعی است که اغلب خود را در موقعیت‌های مربوط به اوقات فراغت نشان می‌دهد.

هیبانی و همکاران (۲۰۱۰) در پژوهش خود با عنوان «مواجهه با چالش‌های ارتباط بین‌فرهنگی پناهندگان سابق سودانی زن در استرالیا» به این نتیجه رسیدند که صلاحیت پایین زبان، یکی از چالش‌های زنان در این پژوهش بود.

کولز (۲۰۰۹) در پژوهش خود با عنوان «چالش‌های زبان و ارتباطات برای زوج‌های بین‌فرهنگی ساکن فنلاند»، به مشکلات مربوط به زبان و ارتباط بین زوج‌ها پرداخت. وی از جمله این مشکلات را بدتر شدن زبان مادری، شک در تسلط به زبان میزبان و وابستگی به شریک فنلاندی برای برقراری ارتباط بیان کرد.

همچنین شیردل و شجاعی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان «ازدواج و بررسی عوامل اثرگذار در موفقیت یا عدم موفقیت آن، به این نتیجه رسیدند که مشکل با خانواده همسر از سری عوامل اثرگذار در طلاق هست.

Commented [v]: به نظر می‌رسد که این بخش از متن اضافه باشد چون هم ناقص است و هم در بالا به این منابع اشاره شده است. سلام و ارادت، بله به درستی اشاره کردید اصلاح شد

رجبی و همکاران (۱۳۹۶) در مطالعه خود با عنوان «پیکای تجربه‌زیسته رضایت زناشویی زوجین دارای تفاوت فرهنگی» بیان کردند که در این نوع ازدواج‌ها، هر کدام از زوجین دارای رسم و رسوم و فرهنگ متفاوتی در اجرای مراسم همچون عقد، عروسی‌ها، اعیاد و مهمانی‌ها هستند. از این‌رو این مورد خیلی از اوقات سبب به وجود آمدن تعارض و ناراحتی بین زوجین می‌شده است.

داناوان (۲۰۰۴) در پژوهش خود با عنوان «استرس و تکنیک‌های مقابله ای در ازدواج‌های موفق بین‌فرهنگی» دریافتند که زوجین بین‌فرهنگی، استرس‌هایی مثل تدارکات و سنت‌های متفاوت برای مراسم دارند.

کنگ (۲۰۱۲) در مطالعه خود با عنوان «تأثیرات فرهنگی بر روابط بین‌فرهنگی برای زنان» به این نتیجه رسید که پدیده ازدواج بین‌فرهنگی تحت تأثیر عوامل مختلفی مثل دلبستگی عاطفی قرار می‌گیرد.

پژوهش سان و یوان (۲۰۲۱) با عنوان «مطالعه ازدواج بین‌فرهنگی چین و غرب از چشم‌انداز بین فرهنگی» نشان دادند که برخی مشکلات رایج بین این زوج‌ها شامل عادات غذا خوردن و رژیم غذایی متفاوت و مشکلات مربوط به محل زندگی و تفاوت در ارزش‌ها و نگرش‌ها بود.

بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه ازدواج‌های بین‌فرهنگی نشان می‌دهد که بیشتر مطالعات خارجی (ر.ک: سیندانه، ۲۰۱۴؛ الیسون و دیگران، ۲۰۰۹؛ دیوانل، ۲۰۱۸؛ کیم و همکاران، ۲۰۱۳) و ایرانی (ر.ک: شیردل و شجاعی، ۱۳۹۵؛ رجبی و دیگران، ۱۳۹۶) عمدتاً بر

شناسایی چالش‌های پراکنده نظیر تفاوت‌های مذهبی، مشکلات ارتباطی و زبانی، تعارض با خانواده همسر، یا تفاوت در آیین‌ها و سنت‌ها متمرکز بوده‌اند. با این حال آنچه در این مطالعات کمتر دیده می‌شود، ارائه چارچوبی یکپارچه و نظری برای تبیین چگونگی کنش متقابل این چالش‌ها با یکدیگر و نیز بررسی راهبردهای مقابله‌ای است که خود زوجین ایرانی در مواجهه با این چالش‌ها به کار می‌گیرند. به عبارت دیگر، بیشتر پژوهش‌های موجود به «چه چالش‌هایی وجود دارد» پرداخته‌اند، اما به «چگونه زوجین با این چالش‌ها کنار می‌آیند و چه راهبردهایی را در بافت فرهنگی خاص ایران توسعه می‌دهند» کمتر توجه شده است.

از سوی دیگر، مطالعات داخلی کمی به مهارت‌های ارتباطی اشاره کرده‌اند، اما این مهارت‌ها در بستر بین‌فرهنگی و با در نظر گرفتن ویژگی‌های خاص جامعه ایران (از جمله خانواده‌گرایی، نقش‌های جنسیتی سنتی و فشارهای هنجاری) به طور نظام‌مند بررسی نشده‌اند. بنابراین خلأ نظری و پژوهشی اصلی که پژوهش حاضر درصدد پر کردن آن است، عبارت است از: کمبود مدل بومی و کیفی از فرآیند مواجهه با چالش‌های بین‌فرهنگی در زوجین ایرانی و راهبردهای مقابله‌ای که آنان به طور خودجوش یا آموخته‌شده در طول زندگی زناشویی خود توسعه می‌دهند. این پژوهش با تکیه بر نظریه‌های سازگاری بین‌فرهنگی (Kim, 2001) و مذاکره وجهه (تینگ-تومی، ۱۹۸۸) درصدد است تا این خلأ را از طریق کاوش عمیق تجارب زیسته زوجین ایرانی پر کند.

مبانی نظری

– **نظریه مذاکره وجهه:** این نظریه که تینگ - تومی (۱۹۸۸) ارائه کرده، به تفاوت‌های فرهنگی در مدیریت «وجهه» (خودانگاره ارزشمند فرد در تعاملات اجتماعی) می‌پردازد. تینگ-تومی استدلال می‌کند که افراد در فرهنگ‌های جمع‌گرا (مانند ایران)، بیش از فرهنگ‌های فردگرا، نگران «وجهه دیگری» و «وجهه متقابل» هستند. در نتیجه هنگام بروز تعارض، تمایل دارند از سبک‌های اجتنابی، مصالحه‌کارانه یا سازگارانه استفاده کنند، در حالی که فرهنگ‌های فردگرا، سبک‌های مستقیم‌تر مانند سلطه یا حل

مسئله را ترجیح می‌دهند. برای زوجین بین‌فرهنگی ایرانی، این نظریه به شما کمک می‌کند تا تحلیل کنید که چگونه تفاوت در «مدیریت وجهه»، منبع چالش‌های ارتباطی روزمره می‌شود.

- نظریه کاهش عدم اطمینان: برگر و کالابرس (۱۹۷۵)، این نظریه را برای توضیح چگونگی کاهش ابهام در تعاملات اولیه مطرح کردند. گودیکانست و همکاران (۱۹۸۵)، این نظریه را در فرهنگ‌های ژاپن، کره و آمریکا آزمودند و نشان دادند که فرآیند کاهش عدم اطمینان در فرهنگ‌های مختلف، اشکال متفاوتی دارد. در فرهنگ‌های شرقی، کاهش عدم اطمینان از طریق شبکه‌های اجتماعی غیر مستقیم و زمینه‌های ارتباطی غنی‌تر رخ می‌دهد. در ازدواج بین‌فرهنگی، زوجین با پیش‌بینی‌ناپذیری‌های زیادی مواجه‌اند (از معانی پشت رفتارهای غیر کلامی تا انتظارات نقش‌های جنسیتی). این نظریه به شما امکان می‌دهد راهبردهایی را که زوجین برای کاهش این ابهام به کار می‌برند (همانند پرسش و گفتگوی مستقیم، مشاهده، یا مشورت با دیگران) شناسایی و تحلیل کنید.

- نظریه سازگاری بین‌فرهنگی یکپارچه‌نگر: کیم (۲۰۰۱)، نظریه خود را بر اساس مطالعه مهاجران و پناهندگان بنا نهاد و استدلال کرد که سازگاری بین فرهنگی، فرآیندی پویا و ارتباطی است که در طول زمان رخ می‌دهد. بر اساس این نظریه، سه عامل اصلی بر سازگاری تأثیر می‌گذارند: «ظرفیت ارتباطی میزبان» (مانند تسلط به زبان و درک هنجارها)، «مشارکت اجتماعی میزبان» (تعاملات روزمره با افراد فرهنگ میزبان) و «انعطاف‌پذیری ارتباطی» (تمایل به تغییر رفتارهای ارتباطی). برای زوجین ایرانی، از این نظریه می‌توانید برای تحلیل اینکه همسر غیر ایرانی در محیط ایران (یا برعکس) چگونه فرآیند سازگاری را طی می‌کند و چه موانع یا تسهیل‌کننده‌هایی در این مسیر وجود دارد، استفاده کنید.

- نظریه هویت فرهنگی: کالیر و توماس (۱۹۸۸)، نظریه هویت فرهنگی را در چارچوب ارتباطات بین‌فرهنگی صورت‌بندی کردند. بر اساس این نظریه، هویت فرهنگی، مفهومی مذاکره‌شونده و موقعیت‌مند است که در تعاملات میان‌فردی برجسته می‌شود.

در منابع پایانی نیامده است: [v4] Commented
با احترام اضافه شد

؟؟؟ [v5] Commented
منظور گفتگو است؟

تامپسون و کالیر (۲۰۰۶) در مطالعه زوجین دورگه آمریکایی نشان دادند که این زوجین همواره در حال مذاکره درباره «ما کیستیم» و «چه مرزهای فرهنگی به ما تعلق دارد» هستند و این مذاکره تحت تأثیر ساختارهای اجتماعی بزرگ‌تر (نژاد، طبقه و جنسیت) قرار دارد. برای شما، این نظریه، ابزار قدرتمندی برای تحلیل چالش‌های هویتی زوجین ایرانی (مثلاً تعیین هویت فرزندان، انتخاب جشن‌های فرهنگی، یا حتی نوع پوشش و تغذیه) فراهم می‌کند.

- **نظریه استرس، مقابله و یادگیری فرهنگی (رویکرد ترکیبی):** کیم و یو (۲۰۲۲) در مطالعه تطابق روانی زنان مهاجر در کره جنوبی، سه چارچوب نظری را تلفیق کردند: استرس و مقابله (تعارضات و تبعیض به عنوان منابع استرس)، یادگیری فرهنگی (تسلط به زبان و دانش هنجارهای فرهنگی)، و شناخت اجتماعی (حمایت اجتماعی و خودکارآمدی). یافته‌های آنان نشان داد که تنهایی و تعارضات خانوادگی، تأثیر منفی و توانمندی زبانی و مشارکت اجتماعی، تأثیر مثبت بر تطابق روانی دارند. این رویکرد ترکیبی برای مقاله شما ایده‌آل است، زیرا هم چالش‌ها (استرس‌زاها) و هم راهبردهای مقابله (یادگیری، حمایت جویی، حل مسئله) را در یک مدل واحد شامل می‌شود و با رویکرد کیفی که به دنبال درک تجربه کل‌نگر زوجین است، هماهنگی کامل دارد.

در نگارش مبانی نظری، پنج نظریه در قالب یک مدل مفهومی سه بخشی، سازمان‌دهی شد:

- بخش اول (تبیین چالش‌ها): نظریه کاهش عدم‌اطمینان + نظریه استرس و مقابله
- بخش دوم (تبیین هویت و تعارض): نظریه مذاکره وجهه + نظریه هویت فرهنگی
- بخش سوم (تبیین راهبردهای مقابله): نظریه سازگاری بین‌فرهنگی کیم + رویکرد یادگیری فرهنگی

روش پژوهش حاضر، کیفی از نوع تحلیل محتوای کیفی بوده است. پژوهش کیفی در واقع هرگونه پژوهشی است که نتایج آن با روش‌هایی غیر از شیوه‌های آماری یا کمی‌سازی تحلیل می‌شود. از این‌رو روش پژوهش حاضر، تحلیل محتوای کیفی از نوع استقرایی است. جامعه این پژوهش، زوجینی بودند که با یک نفر خارج از شهر و فرهنگ خودشان ازدواج کرده‌اند و ساکن یکی از شهرهای ایران بودند.

منظور از ازدواج بین‌فرهنگی، ازدواجی است که در آن زوجین متعلق به دو استان یا دو قلمرو فرهنگی - جغرافیایی متمایز در داخل ایران باشند، به گونه‌ای که تفاوت آشکار در زبان/ گویش، آداب و رسوم، سبک زندگی یا هنجارهای خانوادگی بین آنها وجود داشته باشد. تفاوت صرفاً جغرافیایی (مانند دو شهر همجوار در یک استان) بدون تفاوت‌های فرهنگی عمیق، بین‌فرهنگی تلقی نمی‌شود. بر اساس این تعریف، نمونه‌گیری هدفمند (متمرکز بر ملاک) با روش گلوله برفی آغاز شد. ملاک ورود به پژوهش، قرار داشتن در یک ازدواج بین‌فرهنگی (طبق تعریف ارائه‌شده) و سکونت در یکی از شهرهای ایران بود.

پس از انجام ۲۳ مصاحبه، اشباع نظری حاصل شد؛ اما برای اطمینان، مصاحبه‌ها تا ۲۵ نفر ادامه یافت. تمامی ۲۵ مشارکت‌کننده، مرد بودند و همگی در ازدواج‌های درون ایرانی بین دو استان متفاوت زندگی می‌کردند. مشخصات جمعیت‌شناختی آنان در جدول (۱) ارائه شده است. در پژوهش‌های کیفی از نمونه‌گیری غیر احتمالی استفاده می‌شود، زیرا در اینجا هدف محقق این است که به افرادی که تجربه موردنظر را داشته باشند، دسترسی یابد و از این جهت روش نمونه‌گیری هدفمند و متمرکز بر ملاک به کار می‌رود. در این پژوهش ملاک، ازدواج بین‌فرهنگی است و زوجینی که دارای این نوع ازدواج‌ها بودند، کاندید ورود به پژوهش بودند.

حجم نمونه مبنی بر روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس و با روش گلوله برفی تا رسیدن به اشباع نظری معین شد. در پژوهش‌های کیفی، تعداد معینی برای نمونه‌ها وجود ندارد و تا زمانی که مضامین جدیدی درباره پدیده مورد بررسی از مصاحبه‌ای به مصاحبه بعدی آشکار نگردد، نمونه‌گیری ادامه می‌یابد (عابدی، ۱۳۸۸). در پژوهش‌های کیفی به این دلیل که واقعیت یا موضوع موردنظر پژوهشگر از میان صحبت‌ها و طی

زمان به وجود می‌آید، بنابراین تعداد مشارکت‌کننده‌ها را نمی‌توان از همان اول مشخص کرد، چون مشخص نیست که در صحبت با نفر چندم، موضوع مورد تحقیق یا واقعیت موجود ظهور می‌کند (میربام و تیزدل، ۲۰۱۶). با وجود این زمانی که اشباع نظری هم اتفاق افتاد، باید چند نفر دیگر اضافه نمود و مصاحبه‌ها را ادامه داد. در پژوهش حاضر، در مصاحبه ۲۳، اشباع نظری حاصل شد، ولی برای اطمینان، فرآیند مصاحبه تا فرد شماره ۲۵ ادامه یافت.

در تحقیق حاضر برای دستیابی به اهداف پژوهش و برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. در این مصاحبه‌ها، گفت‌وگو به صورت باز و آزاد انجام می‌گردد و مصاحبه‌شونده اجازه دارد تا آزادانه عقاید و افکارش را با بیان خاص خودش ابراز کند و ما را به درک بهتری از پدیده موردنظر برساند. در ابتدای پرسش‌ها، اطلاعات مربوط به سن، تحصیلات، سن ازدواج، شهر محل رشد هر یک از زوجین، محل سکونت فعلی و تعداد فرزندان‌شان گرفته شد. و در مرحله بعدی، دو سؤال کلیدی از مصاحبه‌شونده‌ها پرسیده شد. ابتدا اینکه در ازدواجشان با چه چالش‌ها و مشکلاتی روبه‌رو بودند و بعد اینکه برای حل این چالش‌ها و تعارضات از چه راهکارها و روش‌هایی استفاده کرده‌اند.

جامعه آماری این پژوهش را تمامی افرادی تشکیل می‌دهند که در ازدواج‌های بین فرهنگی (بر اساس تعریف ارائه شده) شرکت داشته و در سال ۱۴۰۳ ساکن ایران بودند. پیشنهاد پژوهش پس از تأیید در کمیته اخلاق، مبنای اجرای تحقیق قرار گرفت. بعد از انتخاب مشارکت‌کنندگان به صورت هدفمند (با روش گلوله برفی: به اشتراک گذاشتن متن مربوط به دعوت برای شرکت در پژوهش از طریق فضای مجازی با کسانی که واجد شرایط بودند و درخواست از آنها برای معرفی افراد دیگر)، اطلاعات کامل تحقیق مثل اهداف آن و بیان ملاحظات اخلاقی مثل محرمانگی اطلاعات، به مصاحبه‌شوندگان ارائه شد و بعد از اعلام رضایت آنها، فرآیند مصاحبه به صورت حضوری و تلفنی (به دلیل دوری راه) شروع شد. بعد از انجام اولین مصاحبه، کدگذاری محتوای آنها را آغاز کردیم و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه دادیم. مشارکت‌کنندگان بعدی هم

در منابع پایانی نیامده است. [v6] Commented
به انگلیسی آورده شود
با احترام اضافه شد.

به همین طریق و طبق شیوه هدفمند (متمرکز بر ملاک) انتخاب و مصاحبه با آنها تا موقع دستیابی به اشباع نظری انجام شد.

لازم به ذکر است که در فرایند نمونه‌گیری اولیه، دو مورد ازدواج با اتباع خارجی (افغانستانی و عراقی) نیز شناسایی شد، اما پس از تدوین تعریف عملیاتی و تأکید بر ازدواج‌های درون‌ایرانی، این دو نمونه از تحلیل نهایی حذف شد. کدهای مربوط به نمونه‌های حذف‌شده در تحلیل لحاظ نشده‌اند.

زمان مصاحبه‌ها به طور میانگین ۳۵ دقیقه بود. در پژوهش حاضر، داده‌ها به روش تحلیل محتوای کیفی استقرائی تجزیه و تحلیل شد. تحلیل محتوای قراردادی (Hsieh & Shannon, 2005) در بردارنده مرور کردن و مقایسه مستمر داده‌های حاصل از متن مصاحبه شرکت‌کنندگان در پژوهش برای استخراج جمله‌های معنادار و کنار هم قرار دادن کلمات و جمله‌ها با معانی مشابه برای ساخت منظومه‌ای از مضامین فرعی و اصلی است. مضامینی که ظاهر شدند، مورد توجه قرار گرفتند، طبقه‌بندی شده، مورد تأکید قرار گرفتند. همچنین برای حفظ رازداری و عدم افشای هویت مشارکت‌کنندگان از روش اختصاص کد به هر فرد در زمان تبدیل صوت مصاحبه به متن استفاده شد. پس از تحلیل مصاحبه‌ها، کدگذاری و مقوله‌بندی و در نهایت ساخت مضامین اصلی که به صورت دستی انجام شد، برای پایایی و تشخیص صحت تحلیل داده‌ها، نتایج را مشارکت‌کنندگان و متخصصان بازبینی کردند.

اعتبارپذیری و کنترل کیفیت داده‌ها

۱- بازبینی توسط مشارکت‌کنندگان: متن روی کاغذ آمده هر مصاحبه (که با دقت تایپ شده بود) از طریق پیام‌رسان‌های ایرانی (بله، ایتا، روبیکا بسته به دسترسی) برای هر یک از ۲۵ مشارکت‌کننده ارسال شد. از آنها خواسته شد تا صحت برداشت‌های پژوهشگر را تأیید یا تصحیح کنند. از مجموع ۲۵ نفر، ۲۲ نفر پاسخ دادند (بقیه به دلایل شغلی یا شخصی همکاری نکردند). از این ۲۲ نفر ۱۹ نفر تأیید کامل کردند، ۳ نفر پیشنهادهایی داشتند که عمدتاً مربوط به تغییر چند واژه محلی به زبان فارسی معیار بود که اعمال شد. هیچ‌یک از مشارکت‌کنندگان، تغییر اساسی در مضامین اصلی ندادند.

۲- بازیابی توسط متخصصان: دو تن از اعضای هیئت علمی گروه مشاوره دانشگاه (که در زمینه پژوهش‌های کیفی و خانواده تخصص داشتند)، فرآیند کدگذاری و استخراج مضامین را بررسی کردند. بازخورد آنان عمدتاً تأییدی بود و در دو مورد منجر به ادغام برخی مقوله‌های فرعی (برای کاهش همپوشانی) شد.

جدول ۱- مشخصات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش

کد زوج	سن خانم	سن آقا	مدت ازدواج	تعداد فرزند	اصالت آقا	اصالت خانم	محل سکونت فعلی	تحصیلات آقا	تحصیلات خانم
۱	۳۸	۳۶	۱۱	۰	گرمسار	اهواز	تهران	کارشناسی ارشد	کارشناسی ارشد
۲	۳۸	۳۸	۱۲	۱	ترک سراب	دماوند	سراب	کارشناسی ارشد	کارشناسی ارشد
۳	۳۵	۳۶	۱۶	۲	کرج	مشهد	مشهد	دیپلم	کارشناسی
۴	۴۰	۳۸	۵	۰	ترک اردبیل	زابل	زاهدان	دکتری	دکتری
۵	۴۴	۴۵	۲۲	۳	مشهد	تربت حیدریه	مشهد	کارشناسی	دیپلم
۶	۳۸	۳۹	۱۵	۴	مشهد	یزد	قم	دکتری	سطح ۲ حوزه
۷	۴۴	۵۱	۲۴	۲	شفقت گیلان	تبریز	مشهد	دیپلم	دیپلم
۸	۲۳	۳۳	۱۰	۱	گالیکش	مشهد	مشهد	دوم دبیرستان	پنجم ابتدایی
۹	۳۰	۲۵	۲	۱	میبد	عرب آبادان	میبد	دیپلم	سیکل
۱۰	۴۱	۴۴	۱۳	۲	شیراز	بوشهر	عسلویه	کارشناسی	سیکل
۱۱	۳۵	۳۵	۱۱	۲	تبریز	نور مازندران	تهران	کارشناسی	کارشناسی
۱۲	۳۸	۴۴	۲۰	۲	بیجار	کرمانج	اسلامشهر	دیپلم	کاردانی

			شیروان						
۱۳	۲۸	۳۶	۷	۲	ترک میانه	زنجان	کرج	دیپلم	سیکل
۱۴	۲۰	۲۲	۱	۰	کرد کردستان	نهران	قم	دیپلم	کارشناسی
۱۵	۲۸	۳۲	۳	۰	تویسرکان همدان	عجبشیر آذربایجان	اصفهان	کارشناسی ارشد	کارشناسی
۱۶	۳۷	۴۰	۱۸	۳	یزد	مشهد	یزد	کارشناسی	کارشناسی
۱۷	۳۵	۴۰	۱۳	۲	زرین شهر	اصفهان	قم	سطح ۳ حوزه	کارشناسی
۱۸	۳۰	۳۲	۳	۱	ملایر همدان	تهران	ملایر	کارشناسی ارشد	دیپلم
۱۹	۴۲	۴۶	۱۸	۲	ترک همدان	کرد سندج	همدان	دیپلم	دیپلم
۲۰	۳۳	۳۳	۱۲	۲	سرچهان فارس	فرشبند فارس	سرچهان	کارشناسی	کارشناسی
۲۱	۳۲	۳۴	۱۰	۰	مشهد	تهران	مشهد	کارشناسی ارشد	کارشناسی
۲۲	۲۹	۲۹	۵	۱	کرد قوچان	ترک سرولایت	مشهد	کارشناسی	کارشناسی
۲۳	۴۵	۵۰	۲۵	۳	تهران	مشهد	مشهد	کارشناسی	دیپلم
۲۴	۳۳	۴۳	۱۳	۲	نهایوند کردستان	ملایر همدان	ملایر	کارشناسی	کاردانی
۲۵	۳۷	۳۸	۱۱	۲	بابلسر	شاهرود	شاهرود	دکتری	دکتری

یافته‌های پژوهش

داده‌های تحقیق حاضر که با روش تحلیل محتوای کیفی تحلیل شد، شامل داده‌های کیفی در رابطه با چالش‌های ازدواج‌های بین‌فرهنگی بوده است. جمع‌آوری داده‌های این تحقیق با روش مصاحبه نیمه‌ساختارمند صورت گرفت که تقریباً سه ماه (فروردین الی تیرماه ۱۴۰۳) زمان برد و هر مصاحبه بین ۱۰ تا ۶۰ دقیقه به صورت متغیر به طول

انجامید. در این قسمت ابتدا داده های جمعیت شناختی پژوهش آورده شده است. سپس جدول مضامین، مقوله ها و کدهای آزاد استخراج شده از مصاحبه ها درباره چالش ها و راهبردهای مقابله ای در جدول آمده است.

پرسش: مردان دارای ازدواج های بین فرهنگی، چه چالش هایی را در ازدواج خود تجربه می کنند؟

یافته های حاصل از تحلیل مصاحبه های ۲۵ مرد شرکت کننده (پس از حذف دو نمونه ازدواج فرامرزی) در دو بخش چالش ها و راهبردهای مقابله ارائه می شود. در جدول های زیر، کدهای آزاد متعلق به همین ۲۵ مشارکت کننده است.

جدول ۲- کدهای آزاد، مقوله های فرعی و مضامین اصلی مربوط به چالش های ازدواج بین فرهنگی

مضامین اصلی	مقوله های فرعی	کدهای آزاد
چالش های مرتبط با باورهای دینی	آزادی بیشتر خانم و خانواده اش در حد و مرزهای مذهبی و دینی	مختلط بودن مجالس خانواده خانم (کد ۴)، پوشش آزاد خانم (کد ۱۳ و ۵۲)، برخورد راحت تر خانم با نامحرم (کد ۱۹)
	پافشاری خانم و خانواده اش در حد و مرزهای مذهبی و دینی	افراط خانم و خانواده اش در مذهبی بودن (کد ۱۹ و ۴۷)
چالش های ارتباطی	اختلاف در میزان ارتباطات اجتماعی	روابط فامیلی گسترده خانم (کد ۴)، روابط اجتماعی ضعیف خانم (کد ۷، ۲۶، ۳۰ و ۴۷)، روابط خانوادگی سرد و کم در شهر خانم (کد ۳۴)
	سوءبرداشت از حرف ها و رفتارها	زبان متفاوت و دشواری برقراری ارتباط (کد ۱۱ و ۳۱)، سوءبرداشت از کلمات و جمله ها به دلیل زبان یا گویش متفاوت (کد ۶، ۹، ۳۶، ۴۱ و ۵۲)، تفاوت در نوع شوخی ها و ایجاد سوءتفاهم (کد ۹، ۱۹ و ۲۷)، عدم درک صحیح حرف ها و رفتارهای یکدیگر به دلیل فرهنگ متفاوت (کد ۱۳، ۴۱ و ۵۲)
	ضعف در مهارت های ارتباطی	رک بودن خانم و خانواده اش (کد ۷)، دلسوزی های بیش از حد خانم (کد ۷)، سخت گیری و وسواس خانم در خرید کردن

		(کد ۹)، مخفی کاری و محافظه کاری خانواده خانم (کد ۹)، مسخره شدن توسط خانم به دلیل شهرستانی بودن (کد ۹)، تأثیرپذیری زیاد خانم از اطرافیان (کد ۱۳ و ۲۲)، خودبرتربینی خانم و خانواده اش (کد ۱۹ و ۵۲)، فرهنگ روستایی خانم و کمبود اعتمادبه نفس (کد ۲۲ و ۲۷)، عدم آمادگی کامل برای زندگی متأهلی (کد ۲۲)، سختگیری خانم در تربیت و درس بچه ها (کد ۳۴ و ۴۷)، پرتوقعی خانم (کد ۳۶)، احترام کمتر در خانواده خانم به پدر و مادر (کد ۴۹)
	زبان عشق متفاوت	نحوه ابراز علاقه متفاوت با خانم (کد ۳۰ و ۳۹)
چالش‌های مربوط به خانواده‌ها	دخالت خانواده‌ها	دخالت خانواده آقا در رابطه با فرزندآوری (کد ۶)، اصرار مادر خانم در گرفتن فاکتور طلا به اسم خانم (کد ۱۶)، سرزنش شدن توسط خانواده خود برای انتخاب همسر (کد ۱۶)
	عدم یا کمبود کمک مالی خانواده‌ها	حسابگر بودن خانواده خانم (کد ۷، ۹ و ۳۴)، عدم کمک‌رسانی خانواده آقا برای مخارج ازدواج (کد ۳۶ و ۴۶)
تفاوت در آداب و رسوم	تفاوت در رسوم عقد، عروسی و جهیزیه	اهمیت زیاد خانواده خانم به طلا و زمین (کد ۹ و ۳۱)، توقعات غیر منطقی از آقا در مراسم عزا (کد ۱۵)، نخریدن لباس داماد توسط خانواده خانم (کد ۱۶ و ۳۱)، اختلاف در نوشتن فهرست جهیزیه و تعیین تعهدات طرفین برای خرید (کد ۱۶، ۳۴ و ۴۱)، بحث و اختلاف در مقدار خرید طلای عروسی (کد ۱۶)، تفاوت در نوع و مقدار هدایا (کد ۱۶، ۲۲، ۳۶ و ۴۴)
	دیدگاه متفاوت شهرها	منفعت طلبی آدم‌های شهر جدید و اذیت شدن آقا (کد ۳۴ و ۴۹)، اختلاف در مسئولیت مدیریت خانه (کد ۳۶)، زن سالاری شهر و

		خانواده خانم و عدم پذیرش آن توسط آقا (کد ۳۶)، تفاوت در میزان رفت‌وآمد دوران عقد (کد ۴۱)، اختلاف در اینکه خانم بعد از زایمان به خانه چه کسی برود (کد ۴۱)
چالش‌های ناشی از دوری مسافت	مشکلات مربوط به دوری راه	سختی شرایط رفت‌وآمد به شهر خانم (کد ۱۵)، ۳۹ و ۴۱ و ۵۲)، عدم تمایل به ماندن چند روزه در خانه پسرخانم (کد ۲۷)، دشواری مهمان‌داری از شهر دیگر برای مدت طولانی (کد ۳۹)
	مشکلات عاطفی دوری از خانواده‌ها	نیود حمایت خانواده خانم در دوران بارداری و زایمان (کد ۳۹)، تغییر خلق خانم به علت دل‌تنگی (کد ۳۹ و ۵۲)، احساس غربت و بی‌پناهی خانم در شهر جدید (کد ۴۹)
چالش‌های ناشی از تفاوت‌های منطقه‌ای و جغرافیایی	چالش‌های مربوط به نوع و طبع غذاها	ناراحتی گوارشی به دلیل طبع متفاوت غذاها (کد ۵ و ۱۹)، بی‌اهمیتی خانم به زمان صرف غذا (کد ۳۱)، تفاوت در نوع و طبع غذاها (کد ۴۱ و ۵۲)، بی‌اهمیتی خانم به چیدمان غذا و سفره (کد ۴۷)، نظم زیاد و سخت‌گیری خانواده خانم در چیدمان سفره و غذا (کد ۴۹)
	مشکلات ناشی از مزاج متفاوت شهرها	تندخوبی خانم به دلیل طبع منطقه زندگی (کد ۱۹)، گرم‌مزاجی همسر و درخواست بیشتر برای نزدیکی (کد ۱۹)، تفاوت در آب‌وهوا و تأثیر در خلق‌وخو (کد ۴۱)

پس از تحلیل مصاحبه‌های ۲۵ مرد شرکت‌کننده، شش مضمون اصلی در زمینه چالش‌های ازدواج بین‌فرهنگی استخراج شد که عبارتند از: ۱- چالش‌های مرتبط با باورهای دینی ۲- چالش‌های ارتباطی ۳- چالش‌های مربوط به خانواده‌ها، ۴- تفاوت در آداب و رسوم ۵- چالش‌های ناشی از دوری مسافت ۶- چالش‌های ناشی از تفاوت‌های منطقه‌ای و جغرافیایی. در ادامه هر یک از این مضامین به همراه مقوله‌های فرعی مربوطه توصیف می‌شود.

مضمون اول: چالش‌های مرتبط با باورهای دینی

اولین مضمون استخراج شده از مصاحبه‌ها، چالش‌های مرتبط با باورهای دینی بود که شامل دو مقوله فرعی «آزادی بیشتر خانم و خانواده‌اش در حد و مرزهای مذهبی» و «پافشاری خانم و خانواده‌اش در حد و مرزهای مذهبی» می‌شود.

- آزادی بیشتر خانم و خانواده‌اش در حد و مرزهای مذهبی: یکی از مواردی که مردان شرکت‌کننده بارها تکرار کردند، مواجهه با حدود مذهبی متفاوت در خانواده همسر بود. این تفاوت برای آنان ناراحت‌کننده و گاهی تهدیدکننده تلقی می‌شد. یکی از مشارکت‌کنندگان در این باره گفت:

« خانواده خانم یه جشنی گرفته بودن، زن و مرد با هم بودن. من خیلی

ناراحت شدم. تو فرهنگ ما اینجوری نیست. به خانمم گفتم این چیه؟ اون

گفت عادی است دیگه. من نتونستم ببذیرم» (مرد، ۳۸ ساله، کد ۴).

فرد دیگری با اشاره به پوشش همسرش اظهار داشت:

«خانم من توی خونه‌شون پوشش آزادی داشت. وقتی اومد خونه ما، من

کلی فشار آوردم که باید حجاب رو رعایت کنی. برام سخت بود که زنم

پیش فامیل من این‌طوری ظاهر بشه» (مرد، ۴۲ ساله، کد ۱۳).

همچنین یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان به برخورد راحت همسرش با نامحرم اشاره کرد و گفت:

«خانم من با پسرعموهاش خیلی راحت بود، دست می‌داد، می‌خندید.

من از این قضیه خیلی ناراحت بودم. بهش گفتم تو فرهنگ ما این کارها

درست نیست. اون می‌گفت تو فامیل ما همه اینجورین» (مرد، ۳۵ ساله، کد

۱۹).

- پافشاری خانم و خانواده‌اش در حد و مرزهای مذهبی: در نقطه مقابل، برخی از مشارکت‌کنندگان از افراط مذهبی همسر یا خانواده وی سخن گفتند. این مسئله نیز به اندازه آزادی بیش از حد، چالش‌برانگیز بود. یکی از افراد در این رابطه گفت:

«خانواده خانم خیلی مذهبی بودن. من یه روز سیگار کشیدم دیدم مادرش واقعاً ناراحت شد. بعدش هر بار که منو می دید، یه جوری نگاه می کرد که انگار گناه کبیره کردم... دیگه خونه اونها سیگار نمی کشیدم. خیلی فشار روحی داشتم» (مرد، ۴۰ ساله، کد ۱۹).

فرد دیگری اینگونه بیان کرد:

«خانم من اونقدر روی مسائل مذهبی سخت گیر بود که نماز جماعت رو حتی تو خونه با اصرار خاصی می خوند. من آدم مذهبی ام ولی این افراط برام سنگین بود. بهش می گفتم لطفاً فشار نیار. می گفت این وظیفه منه که تو رو به راه خدا بیارم!» (مرد، ۳۶ ساله، کد ۴۷).

مضمون دوم: چالش های ارتباطی

دومین مضمون استخراج شده، چالش های ارتباطی بود که بیشترین تعداد کدها را در برمی گرفت. این مضمون شامل چهار مقوله فرعی «اختلاف در میزان ارتباطات اجتماعی»، «سوءبرداشت از حرف ها و رفتارها»، «ضعف در مهارت های ارتباطی» و «زبان عشق متفاوت» می شود.

- اختلاف در میزان ارتباطات اجتماعی: یکی از چالش هایی که مردان مطرح کردند، تفاوت در سبک و میزان ارتباطات اجتماعی بود. برخی از خانواده ها، روابط فامیلی گسترده ای داشتند و برخی دیگر، بسیار محدود. یکی از مشارکت کنندگان گفت:

«خانواده خانم هر هفته مهمونی می گرفتند. پسرخاله، دخترخاله، عمه، خاله همه بودن. من آدم خلوت پسندی هستم. واقعاً برام سخت بود هر جمعه برم توی اون جمع شلوغ. یه مدت که رفتم، بعد دیدم نه، تحمل ندارم» (مرد، ۳۸ ساله، کد ۴).

در مقابل، فرد دیگری از سردی روابط در شهر همسرش گلایه کرد:

«شهر خانم خیلی سرده. فامیل هاشون اصلاً رفت و آمد نمی کنن. من به خانمم گفتم بیا بریم خونه پدرت، گفت نه، بابام دوست نداره کسی بیاد

خونه. برام خیلی عجیب بود. توی فرهنگ ما رفت‌وآمد خیلی مهمه» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۳۴).

- سوءبرداشت از حرف‌ها و رفتارها: بسیاری از مشارکت‌کنندگان به سوءتفاهم‌های ناشی از تفاوت در زبان، گویش یا سبک ارتباطی اشاره کردند. یکی از افراد گفت: «همسر من اهل یه شهر دیگه است. گاهی یه کلمه می‌گفت که تو لهجه ما معنی بدی داشت. من ناراحت می‌شدم، اون نمی‌فهمید چرا. بعد که براش توضیح می‌دادم می‌گفت وای خدا، من اصلاً نمی‌دونستم. این سوءتفاهم‌ها خیلی زیاد پیش می‌آمد» (مرد، ۴۴ ساله، کد ۶).
فرد دیگری به تفاوت در نوع شوخی‌ها اشاره کرد:

«من یه شوخی کردم با خانم، تو شهر من خیلی عادی بود. اون قهر کرد گفت شما به من بی‌احترامی کردی. من کلی توضیح دادم که شوخی بود. از اون به بعد خیلی مواظب شوخی‌هام بودم. دیگه راحت نیستم» (مرد، ۲۹ ساله، کد ۹).

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان با اشاره به عدم درک رفتارهای یکدیگر گفت: «گاهی من چیز می‌گفتم، همسر من یجور دیگه برداشت می‌کرد. فکر می‌کرد من دارم بهش توهین می‌کنم. در حالی که اصلاً این‌طور نبود. کلی وقت می‌گذشت تا قضیه حل می‌شد. خیلی انرژی می‌گرفت» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۱۳).

- ضعف در مهارت‌های ارتباطی: بزرگ‌ترین مجموعه از کدهای آزاد در این پژوهش به ضعف در مهارت‌های ارتباطی اختصاص داشت. مشارکت‌کنندگان به موارد متعددی مانند «رک بودن خانم»، «مخفی‌کاری»، «خودبرتربینی» و «پرتوقعی» اشاره کردند. یکی از افراد در این رابطه گفت:

«خانم من خیلی رک حرف می‌زد. یه روز جلوی فامیل من به مادرم گفت تو اشتباه کردی. من خیلی خجالت کشیدم. بهش گفتم لطفاً

این‌طوری حرف زن. اون گفت من راستش رو گفتم دیگه. واقعاً برام سخت بود» (مرد، ۳۶ ساله، کد ۷).

فرد دیگری از مخفی‌کاری خانواده همسرش اظهار ناراحتی کرد: «خانواده خانم خیلی محافظه‌کار بودن. هیچ‌چیزی رو رک نمی‌گفتن. من نمی‌تونستم بفهمم واقعاً چی فکر می‌کنن. کلی سعی می‌کردم از توی حرف‌هاشون منظور اصلی رو بفهمم. خیلی خسته شدم» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۹).

یکی از مشارکت‌کنندگان نیز از خودبرتربینی خانواده همسرش گفت: «خانواده خانم فکر می‌کردن چون شهرشون بزرگتره، همه چیزشون بهتره. همیشه به من می‌گفتن شما شهرستانی‌ها اینقدر بی‌سلیقه‌اید. من خیلی عصبانی می‌شدم. اما چیزی نمی‌گفتم. فقط دلم می‌سوخت» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۱۹).

- زبان عشق متفاوت: برخی از مشارکت‌کنندگان به تفاوت در نحوه ابراز علاقه با همسرشان اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«من محبت خودم رو با خریدن چیزایی که خانم دوست داشت نشان می‌دادم. اما اون توقع داشت حتماً باهاش حرف بزنم و بگم دوست دارم. برام خیلی سخت بود. تو فرهنگ ما بچه‌ها به این راحتی این حرف رو به کسی نمی‌زنن» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۰).

فرد دیگری اینگونه بیان کرد:

«همسرم دوست داشت همیشه بغلش کنم، دستش رو بگیرم. من تو خونه‌مون این کارها رو نمی‌کردم، خجالت می‌کشیدم. اون ناراحت می‌شد و می‌گفت تو منو دوست نداری. منم ناراحت می‌شدم. بعد از کلی بحث به یک حد وسط رسیدیم» (مرد، ۳۹ ساله، کد ۳۹).

مضمون سوم: چالش‌های مربوط به خانواده‌ها

سومین مضمون، چالش‌های مربوط به خانواده‌ها بود که شامل دو مقوله فرعی «دخالت خانواده‌ها» و «عدم یا کمبود کمک مالی خانواده‌ها» می‌شود.

- دخالت خانواده‌ها: یکی از مواردی که بسیاری از مشارکت‌کنندگان تجربه کرده بودند، دخالت خانواده‌ها در زندگی زوجین بود. یکی از افراد در این باره گفت: «مادر من اصرار داشت که ما بچه‌دار بشیم. هر بار که زنگ می‌زد، می‌گفت کی می‌خواهین بچه‌دار بشین؟ من خیلی تحت فشار بودم. به خانمم گفتم، اونم ناراحت شد. بین ما دعوا شد. مادر من نباید اینقدر دخالت می‌کرد» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۶).

فرد دیگری به اصرار مادر همسرش روی مسائل مالی اشاره کرد: «مادر خانم اصرار داشت که من حتماً فاکتور طلا رو به اسم خانم بزنم. گفت این حق دخترمه. من از اول قبول کرده بودم، اما اصرار زیاد اون و اینکه پشت سر من با دخترش حرف می‌زد، خیلی اذیتم کرد» (مرد، ۳۸ ساله، کد ۱۶).

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان از سرزنش شدن توسط خانواده خودش گفت: «خانواده خودم به من می‌گفتن چرا با یه دختر فلان شهری ازدواج کردی؟ اونها به درد تو نمی‌خورن. من کلی پشیمون شدم از انتخابم. اما دیگه دیر شده بود. این حرفا باعث شد من از خانواده خودم فاصله بگیرم» (مرد، ۴۰ ساله، کد ۱۶).

- عدم یا کمبود کمک مالی خانواده‌ها: برخی از مشارکت‌کنندگان از حسابگری خانواده همسر یا عدم کمک خانواده خود گلایه داشتند. یکی از افراد گفت: «خانواده خانم خیلی حسابگر بودن. هر چیزی که می‌خریدن، منت می‌گذاشتن. یه روز مادرش بهم گفت من برات یخچال خریدم، تو باید فلان مبلغ رو بهم برگردونی. من واقعاً جا خوردم. توی فرهنگ ما اینجوری نیست» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۷).

فرد دیگری از کمک نکردن خانواده خودش گفت:

«پدر و مادرم توی مخارج ازدواج هیچ کمکی نکردن. من مجبور شدم کلی وام بگیرم. بهشون گفتم، گفتن خودت کردی، خودت باید تحمل کنی. خیلی ناراحت شدم. انتظار نداشتم» (مرد، ۴۴ ساله، کد ۳۶).

مضمون چهارم: تفاوت در آداب و رسوم

چهارمین مضمون، تفاوت در آداب و رسوم بود که شامل دو مقوله فرعی «تفاوت در رسوم عقد، عروسی و جهیزیه» و «دیدگاه متفاوت شهرها» می‌شود.

- تفاوت در رسوم عقد، عروسی و جهیزیه: بسیاری از مشارکت‌کنندگان به تفاوت‌های عملی در برگزاری مراسم مختلف اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«خانواده خانم خیلی به طلا و زمین اهمیت می‌دادن. من می‌گفتم اینها چیزهای تشریفاتی است، اونا می‌گفتن نه، این نشون‌دهنده شخصیته. من کلی زیر بار رفتم. اما واقعاً برام سنگین بود» (مرد، ۳۲ ساله، کد ۹).

فرد دیگری به توقعات غیر منطقی در مراسم عزا اشاره کرد:

«توی شهر خانم، موقع عزا، از داماد توقع داشت یه سری کارها بکنه که برام عجیب بود. من نمی‌دونستم، اشتباه کردم. همه ناراحت شدن. خانمم گفت آبروی ما رو بردی. من واقعاً نمی‌دونستم اینجا این رسم هست» (مرد، ۲۹ ساله، کد ۱۵).

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان به اختلاف در فهرست جهیزیه اشاره کرد:

«برای نوشتن لیست جهیزیه خیلی دعوا شد. خانواده خانم یه سری چیزا رو نوشتن که من می‌گفتم عرف نیست. اونا می‌گفتن تو شهر ما عرف هست. چند جلسه رفت و آمد کردیم تا به توافق رسیدیم. خیلی خسته شدم» (مرد، ۳۶ ساله، کد ۱۶).

- دیدگاه متفاوت شهرها: یکی دیگر از چالش‌های عملی، تفاوت در هنجارها و ارزش‌های بین‌شهری بود. یکی از مشارکت‌کنندگان گفت:

«توی شهر خانم، زن‌سالاری حاکم بود. من که تو یه فرهنگ مردسالار بزرگ شده بودم، خیلی اذیت شدم. از من توقع داشتن که توی خونه هم کار کنم، هم بچه‌ها رو ببرم مهدکودک، هم خرید کنم. من می‌گفتم این کارهای زنه، دعوا شد» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۶).

فرد دیگری به تفاوت در میزان رفت‌وآمد دوران عقد اشاره کرد: «توی شهر ما، دوران عقد خیلی رفت‌وآمد هست. اما توی شهر خانم، رفت‌وآمد خیلی کم بود. من کلی اصرار کردم که بیایم خونه‌شون، مادرش می‌گفت فعلاً زوده. من ناراحت می‌شدم. فکر می‌کردم من رو دوست ندارن» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۴۱).

مضمون پنجم: چالش‌های ناشی از دوری مسافت

پنجمین مضمون، چالش‌های ناشی از دوری مسافت بود که شامل دو مقوله فرعی «مشکلات مربوط به دوری راه» و «مشکلات عاطفی دوری از خانواده‌ها» می‌شود.

– مشکلات مربوط به دوری راه: یکی از چالش‌های عملی، سختی رفت‌وآمد به شهر همسر بود. یکی از مشارکت‌کنندگان گفت:

«خانواده خانم توی یه شهر دیگه بودن. هر بار می‌خواستیم بریم اونجا، باید کلی راه بریم. خیلی خسته می‌شدم. آخر هفته‌ها رو باید توی جاده می‌گذروندیم. از این بابت خیلی اذیت شدم» (مرد، ۲۸ ساله، کد ۱۵).

فرد دیگری به عدم تمایل خود برای ماندن در خانه پدرخانم اشاره کرد: «هر وقت می‌رفتیم شهر خانم، باید چند روزی توی خونه پدرش می‌موندم. من اصلاً راحت نبودم. دوست داشتم زود برگردیم. اما خانمم می‌گفت من دلم برای خانوادم تنگ شده. بین ما دعوا می‌شد» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۲۷).

– مشکلات عاطفی دوری از خانواده‌ها: بسیاری از مشارکت‌کنندگان به تغییر خلق همسر به دلیل دلتنگ شدن اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«خانم من توی شهر من غریب بود. گاهی دلتنگ می شد، گریه می کرد. من نمی تونستم کاری کنم. سعی می کردم باهاش حرف بزنم، ببرم بیرون. اما بعضی وقتا واقعاً دستم بسته بود» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۳۹).
فرد دیگری از نبود حمایت در دوران بارداری گفت:
«وقتی خانمم باردار بود، مادرش توی شهر خودش بود. نتونست بیاد پیش ما. من و مادرم ازش مراقبت کردیم. اما خانمم کلی ناراحت بود. می گفت کاش مامانم بود. این براش خیلی سخت بود» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۹).

مضمون ششم: چالش های ناشی از تفاوت های منطقه ای و جغرافیایی

ششمین مضمون، چالش های ناشی از تفاوت های منطقه ای و جغرافیایی بود که شامل دو مقوله فرعی «چالش های مربوط به نوع و طبع غذاها» و «مشکلات ناشی از مزاج متفاوت شهرها» می شود.

– چالش های مربوط به نوع و طبع غذاها: یکی از چالش های روزمره و تأثیر گذار، تفاوت در عادات غذایی بود. یکی از مشارکت کنندگان گفت:

«خانم من عادت داشت غذای خیلی تند بخوره. من معده حساسی دارم. هر چی می پخت، من نمی تونستم بخورم. این باعث ناراحتی هر دومون می شد. بهش گفتم لطفاً کم تند بپز، می گفت اینطوری برام بی مزه است» (مرد، ۳۲ ساله، کد ۵).

فرد دیگری به تفاوت در زمان صرف غذا اشاره کرد:

«توی شهر خانم، شام رو دیر می خوردن. من عادت داشتم زودتر بخورم. من سیر می شدم، اونا می نشستن سر سفره. من هم مجبور بودم دوباره بشینم. خیلی برام عجیب بود. هنوزم نتونستم عادت کنم» (مرد، ۳۱ ساله، کد ۳۱).

– مشکلات ناشی از مزاج متفاوت شهرها: برخی از مشارکت کنندگان به تأثیر آب و هوا و مزاج منطقه بر خلق و خوی همسر اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«خانم من اهل یه شهر گرم بود. اونجا همه گرم‌مزاج بودن. من اهل شهر سردم. اون خیلی زود عصبانی می‌شد. من نمی‌تونستم تحمل کنم. همیشه بین ما دعوا بود. دکتر بهمون گفت ممکنه مزاج‌هاتون با هم جور نباشه» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۱۹).

فرد دیگری به تأثیر آب و هوا بر خلق و خو اشاره کرد:

«توی شهر خانم، هوا خیلی نمناک بود. من هر بار می‌رفتم اونجا، حالم بد می‌شد. کسل بودم، بی‌حال. خانمم می‌گفت تو همیشه اینطوری هستی. نمی‌تونستم بهش بفهمونم که هوا روی من تأثیر می‌ذاره» (مرد، ۴۰ ساله، کد ۴۱).

پرسش: مردان در ازدواج‌های بین‌فرهنگی از چه راهبردهایی برای مقابله با چالش‌های موجود استفاده می‌کنند؟

در پژوهش حاضر بعد از کدگذاری قسمت مربوط به راهبردهای مقابله‌ای در مجموع ۵۴ کد آزاد، ۱۰ مقوله فرعی و ۵ مضمون اصلی به دست آمد که در جدول (۳) توضیح داده شده است.

جدول ۳- کدهای آزاد، مقوله فرعی و مضمون اصلی مربوط به راهبردهای مقابله‌ای

مضامین اصلی	مقوله‌های فرعی	کدهای آزاد
راهبرد انفعالی یا اجتناب‌مدار	سکوت و بردباری	صبوری و گذشت (کد ۶، ۱۵، ۴۶ و ۴۷)، سکوت کردن (کد ۱۱)
	اجتناب و فاصله‌گیری	کم کردن رفت‌وآمدها و تعیین چارچوب (کد ۶ و ۱۳)، ترک مجالسی که با زبان متفاوت صحبت می‌کردن (کد ۱۱)، پناه بردن به کار (کد ۴۹)
	گذر زمان	فرصت دادن به زمان (کد ۴۱ و ۴۷)، به دنیا آمدن فرزند (کد ۴۹)
راهبرد شناختی	یافتن و پذیرش تفاوت‌ها و شباهت‌ها	همه‌نگ شدن با فرهنگ یکدیگر (کد ۲، ۴ و ۴۱)، پیدا کردن نقاط مشترک (کد ۳۶)،

	افزایش اطلاعات	مطالعه (کد ۹ و ۱۹)، معاشرت با افراد باسوادتر (کد ۱۳)، کلاس مدل‌های رفتاری DISC (کد ۲۲)، عقلانی فکر کردن درباره مسائل (کد ۵۲)
راهبرد تعاملی	افزایش ارتباط کلامی با همسر	گفت‌وگو کردن (کد ۶، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۲۲، ۳۱، ۳۷، ۳۹، ۴۱ و ۴۶)، بیان ادله و عواقب رفتارهای ناصحیح (کد ۷)، صحبت درباره نقاط قوت و ضعف یکدیگر (کد ۲۲)، یادگیری زبان همسر (کد ۲۳)
	مشورت با افراد تجربه‌دار	مشورت با اعضای فامیل (کد ۱۳، ۲۷ و ۳۹)، مشورت با خانواده همسر (کد ۳۴)
	مرزبندی صحیح با خانواده‌ها	مدیریت دخالت خانواده‌ها (کد ۳۱)
راهبرد مذهبی	استفاده از منابع و روش‌های معنوی	مبارزه با نفس (کد ۹)، دعا کردن (کد ۱۹ و ۵۴)، استعانت از خدا و ائمه ^(ع) (کد ۱۹)، تقرب به حرم حضرت معصومه ^(س) و یاری خواستن از ایشان (کد ۳۶)
راهبرد راه‌حل‌مدار	کمک گرفتن از فرد متخصص مشاوره	مراجعه به مشاور (کد ۱۶ و ۲۷)
	مهاجرت به شهر جدید	رفتن به شهر سوم برای زندگی و ساختن فرهنگ جدید (کد ۳۶)
	رفت‌وآمد بیشتر به شهر همسر	رفت‌وآمد بیشتر به شهر خاتم برای رفع دلنگی (کد ۵۴)

در پاسخ به پرسش دوم تحقیق مبنی بر اینکه مردان در ازدواج‌های بین‌فرهنگی از چه راهبردهایی برای مقابله با چالش‌ها استفاده می‌کنند، پس از تحلیل مصاحبه‌ها، پنج مضمون اصلی استخراج شد که عبارتند از: ۱- راهبرد انفعالی/اجتناب‌مدار ۲- راهبرد شناختی ۳- راهبرد تعاملی، ۴- راهبرد مذهبی ۵- راهبرد راه‌حل‌مدار. در ادامه این مضامین به همراه مقوله‌های فرعی توصیف می‌شوند.

مضمون اول: راهبرد انفعالی یا اجتناب‌مدار

اولین مضمون مربوط به راهبردهای مقابله، راهبرد انفعالی یا اجتناب‌مدار بود که شامل سه مقوله فرعی «سکوت و بردباری»، «اجتناب و فاصله‌گیری» و «گذر زمان» می‌شود.

- سکوت و بردباری: بسیاری از مشارکت‌کنندگان به صبوری و گذشت به عنوان یک راهبرد اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«خیلی وقت‌ها سکوت می‌کنم. نمی‌خوام دعوا بشه. صبر می‌کنم تا آرام بشه. بعدش اگر بشه حرف می‌زنیم. بعضی وقتا هم می‌بینم بحث بی‌فایده است، می‌ذارم بگذره» (مرد، ۴۲ ساله، کد ۶).

فرد دیگری نیز گفت:

«من خیلی چیزها رو تحمل می‌کنم. می‌گم به خاطر خدا، به خاطر بچه‌ها. اگر بخوام به هر چیزی عکس‌العمل نشون بدم، دیگه زندگی نداریم» (مرد، ۳۸ ساله، کد ۱۵).

- اجتناب و فاصله‌گیری: برخی از مشارکت‌کنندگان به کم کردن رفت‌وآمدها یا ترک موقعیت‌های تنش‌زا اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«دیگه کمتر می‌رم خونه پدرخانم. می‌دونم اونجا یه سری حرفا رو می‌زنن که من ناراحت می‌شم. خودم رو از اون موقعیت‌ها دور می‌کنم. برای خودم بهتره» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۶).

فرد دیگری به پناه بردن به کار اشاره کرد:

«هر وقت خونه دعوا می‌شد، من می‌رفتم سر کار. حتی اضافه‌کار می‌موندم. این‌طوری کمتر با خانمم برخورد می‌کردم. فکر می‌کنم از روی ناچاری این کار رو می‌کنم» (مرد، ۵۰ ساله، کد ۴۹).

- گذر زمان: برخی از مشارکت‌کنندگان معتقد بودند با گذشت زمان مسائل خودبه‌خود حل می‌شود. یکی از افراد گفت:

«اولای ازدواج خیلی دعوا داشتیم. به مرور زمان فهمیدیم همدیگه رو بهتر. حالا دیگه کمتر دعوا می‌کنیم. شاید ده سال دیگه دیگه هیچ دعوایی نباشه» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۴۱).

فرد دیگری به نقش فرزند در کاهش چالش‌ها اشاره کرد:
«تا بچه به دنیا نیومده بود، خیلی بحث می‌کردیم. وقتی بچه اومد، دیگه انرژی برای دعوا نداشتیم. الان بیشتر دلمون برا بچه می‌سوزه تا اینکه بخوایم سر مسائل فرهنگی دعوا کنیم» (مرد، ۴۵ ساله، کد ۴۹).

مضمون دوم: راهبرد شناختی

دومین مضمون، راهبرد شناختی بود که شامل دو مقوله فرعی «یافتن و پذیرش تفاوت‌ها و شباهت‌ها» و «افزایش اطلاعات» می‌شود.

– یافتن و پذیرش تفاوت‌ها و شباهت‌ها: برخی از مشارکت‌کنندگان به تلاش برای هماهنگ شدن با فرهنگ یکدیگر اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«کم‌کم فهمیدم که همیشه فرهنگ من یا اون حاکم بشه. باید نقاط مشترک رو پیدا کنیم. شروع کردم به چیزهایی که هر دو دوست داریم. مثلاً هر دو عاشق طبیعت هستیم. هر آخر هفته می‌ریم دشت. این خیلی کمک کرد» (مرد، ۳۴ ساله، کد ۲).

فرد دیگری گفت:

«پذیرفتم که من و اون با هم فرق داریم. این فرق‌ها نه خوبه نه بد. فقط متفاوتنه. وقتی این رو قبول کردم، کمتر عصبانی می‌شدم» (مرد، ۳۶ ساله، کد ۴).

– افزایش اطلاعات: برخی از مشارکت‌کنندگان به مطالعه درباره فرهنگ همسر یا معاشرت با افراد آگاه اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«کتاب‌هایی درباره فرهنگ اون منطقه خوندم. کلی چیز یاد گرفتم. فهمیدم چرا بعضی کارها رو می‌کنن. این خیلی کمک کرد که کمتر قضاوت کنم» (مرد، ۳۲ ساله، کد ۹).

فرد دیگری به شرکت در کلاس‌های مهارت ارتباطی اشاره کرد:

«یه کلاس روان‌شناسی زوجین رفتم. اونجا یاد گرفتم که آدم‌ها سبک‌های رفتاری متفاوتی دارن. فهمیدم من و خانمم از دو سبک کاملاً متفاوت هستیم. این کمک کرد روش برخورد با اون رو بهتر بفهمم» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۲۲).

مضمون سوم: راهبرد تعاملی

سومین مضمون، راهبرد تعاملی بود که شامل سه مقوله فرعی «افزایش ارتباط کلامی با همسر»، «مشورت با افراد با تجربه» و «مرزبندی صحیح با خانواده‌ها» می‌شود.

– افزایش ارتباط کلامی با همسر: بسیاری از مشارکت‌کنندگان بر اهمیت گفت‌وگو تأکید کردند. یکی از افراد گفت:

«با خودم عهد کردم هر شب حداقل نیم‌ساعت با خانمم حرف بزنم. نه درباره کار، نه درباره بچه. درباره چیزایی که هر دو دوست داریم. این خیلی رابطه ما رو بهتر کرد» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۶).

فرد دیگری به یادگیری زبان همسر اشاره کرد:

«خانم من به یه گویش محلی حرف می‌زد که من نمی‌فهمیدم. شروع کردم چند تا کلمه یاد بگیرم. وقتی اون دید تلاش می‌کنم، خیلی خوشحال شد. الان گاهی با همون گویش شوخی می‌کنیم» (مرد، ۲۸ ساله، کد ۲۳).

– مشورت با افراد با تجربه: برخی از مشارکت‌کنندگان از مشورت با اعضای خانواده یا دوستان آگاه استفاده می‌کردند. یکی از افراد گفت:

«با عمومیم که ازدواج بین‌فرهنگی داشت مشورت کردم. خیلی بهم کمک کرد. گفت تو اولاش سخت هست، ولی می‌گذره. حرفاش واقعاً به من آرامش می‌داد» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۱۳).

فرد دیگری به مشورت با خانواده همسر اشاره کرد:

«با مادر خانم حرف می‌زدم. اون گاهی بهم می‌گفت دخترم اینجوری عادت داره، اینجوری باهانش برخورد کن. خیلی بهم کمک کرد. البته سعی می‌کردم خود خانمم نفهمه که با مادرش مشورت می‌کنم» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۴).

- مرزبندی صحیح با خانواده‌ها: برخی از مشارکت‌کنندگان به مدیریت دخالت خانواده‌ها اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«با مادرم صریح حرف زدم. گفتم لطفاً دیگه توی زندگی ما دخالت نکن. اول ناراحت شد، ولی بعد فهمید. حالا کمتر دخالت می‌کنه. خیلی خیالم راحت شده» (مرد، ۳۶ ساله، کد ۳۱).

مضمون چهارم: راهبرد مذهبی

چهارمین مضمون، راهبرد مذهبی بود که شامل یک مقوله فرعی «استفاده از منابع و روش‌های معنوی» می‌شود. این راهبرد منحصربه‌فرد فرهنگ ایرانی - اسلامی بود و بسیاری از مشارکت‌کنندگان به آن اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«هر وقت دعوا می‌شد، می‌رفتم یه گوشه وضو می‌گرفتم و نماز می‌خوندم. دعا می‌کردم خدا کمک کنه. این به من آرامش می‌داد. دیگه نه عصبانی می‌شدم نه ناراحت» (مرد، ۳۲ ساله، کد ۱۹).

فرد دیگری به توسل به ائمه اشاره کرد:

«چند بار رفتم حرم حضرت معصومه^(س) و با ایشان حرف زدم. ازشون خواستم کمک کنه. بعد از اون سفر، یه آرامشی پیدا کردم. انگار یک نفر پشت من» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۶).

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان گفت:

«سعی می‌کردم نفس خودم رو کنترل کنم. مبارزه با نفس. می‌گفتم خدایا به من قدرت بده عصبانی نشم. این خیلی کمک کرد. الان دیگه زود عصبانی نمی‌شم» (مرد، ۳۵ ساله، کد ۹).

مضمون پنجم: راهبرد راه‌حل‌مدار

پنجمین مضمون، راهبرد راه‌حل‌مدار بود که شامل سه مقوله فرعی «کمک گرفتن از فرد متخصص مشاوره»، «مهاجرت به شهر جدید و ساخت فرهنگ سوم» و «رفت‌وآمد بیشتر به شهر همسر برای رفع دلتنگی» می‌شود.

– کمک گرفتن از فرد متخصص مشاوره: برخی از مشارکت‌کنندگان به مراجعه به مشاور اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«چند جلسه پیش مشاور خانواده رفتیم. بهمون گفت که تفاوت فرهنگی رو باید بپذیرید و درباره‌ش حرف بزنید. خیلی از راهکارهایی که داد، به ما کمک کرد. الان کمتر دعوا می‌کنیم» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۱۶).

فرد دیگری گفت:

«مشاور به من گفت نباید همه چیز رو ساده بگیری. باید بپذیری که شما با هم فرق دارید و این فرقا قرار نیست از بین بره. این برام خیلی روشن‌گر بود» (مرد، ۳۰ ساله، کد ۲۷).

– مهاجرت به شهر جدید و ساخت فرهنگ سوم: برخی از مشارکت‌کنندگان به راهبرد خلاقانه «شهر سوم» اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«ما تصمیم گرفتیم نه تو شهر من زندگی کنیم نه تو شهر خودش. اومدیم یه شهر سوم، جایی که مال هیچکدومون نبود. اونجا خودمون فرهنگ جدید خودمون رو ساختیم. الان خیلی راحت‌تریم» (مرد، ۴۱ ساله، کد ۳۶).

– رفت‌وآمد بیشتر به شهر همسر برای رفع دلتنگی: برخی از مشارکت‌کنندگان به افزایش رفت‌وآمد به شهر همسر اشاره کردند. یکی از افراد گفت:

«دیدم خانمم خیلی دلتنگی می‌کنه. گفتم باشه هر ماه یک بار می‌ریم شهر شما. این‌طوری اون هم خوشحال می‌شه، من هم دیگه دعوا ندارم. حالا حتی خودم هم دوست دارم بریم اونجا» (مرد، ۳۳ ساله، کد ۵۴).

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر که بر اساس تحلیل محتوای کیفی مصاحبه‌های ۲۵ مرد شرکت‌کننده در ازدواج‌های بین‌فرهنگی درون‌ایرانی انجام شد، نشان می‌دهد که این افراد با چالش‌های مختلف چندوجهی در شش حوزه مواجه هستند: باورهای دینی، ارتباطی، خانواده‌ها، آداب و رسوم، دوری مسافت، و تفاوت‌های منطقه‌ای و جغرافیایی. همچنین در مقابل این چالش‌ها، پنج دسته راهبرد مقابله‌ای شامل انفعالی/اجتناب‌مدار، شناختی، تعاملی، مذهبی و راه‌حل‌مدار به کار گرفته شده‌اند که در ادامه هر یک تحلیل می‌شود.

چالش‌های مرتبط با باورهای دینی: یافته‌ها نشان داد که تفاوت در حد و مرزهای مذهبی، یکی از چالش‌های اصلی است. مشارکت‌کنندگان به مواردی نظیر «مختلط بودن مجالس خانواده خانم»، «پوشش آزاد خانم» و از سوی دیگر «افراط خانم و خانواده‌اش در مذهبی بودن» اشاره کرده‌اند. این یافته با پژوهش‌های سیندانه (۲۰۱۴)، الیسون و همکاران (۲۰۱۰) و شیردل و شجاعی (۱۳۹۵) همسو است. از منظر نظریه مذاکره وجهه (Ting-Toomey, 1988)، تعارضات مذهبی در ایران با «وجهه» گره خورده است؛ تفاوت در حدود مذهبی، نه یک اختلاف سلیقه، بلکه تهدیدی برای وجهه فرد در برابر خانواده و جامعه سنتی خود محسوب می‌شود.

چالش‌های ارتباطی: بزرگ‌ترین مجموعه کدها مربوط به این حوزه بود. مشکلاتی نظیر «زبان متفاوت»، «سوءبرداشت از کلمات به دلیل گویش متفاوت»، «تفاوت در نوع شوخی‌ها» و «ضعف در مهارت‌های ارتباطی» از جمله آنهاست. این یافته با پژوهش‌های دیوانله (۲۰۱۸)، کیم و همکاران (۲۰۱۳)، هیبانی و همکاران (۲۰۱۰)، کولز (۲۰۰۹) و شارایوسکی و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی دارد. بر اساس نظریه کاهش عدم اطمینان (Berger & Calabrese, 1975)، عدم پیش‌بینی رفتارهای یکدیگر، استرس ارتباطی ایجاد

در منابع پایانی نیامده است. **Commented [v7]:** Ellison, C. G., Burdette, A. M., & Wilcox, W. B. (2010) The couple that prays together: Race and ethnicity, religion, and relationship quality among working-age adults. *Journal of Marriage and Family*, 72 (4), 963–975. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00742.x>
سال اثر ۲۰۱۰ بوده که اشتباه ۲۰۰۹ نوشته بودیم اینجا داخل متن اصلاح شد

می‌کند. در فرهنگ ایرانی، تفاوت سبک ارتباطی مستقیم در مقابل غیر مستقیم (مانند «رک بودن» در برابر «مخفی‌کاری») این عدم قطعیت را تشدید می‌کند.

چالش‌های مربوط به خانواده‌ها: «دخالت خانواده‌ها»، «حسابگر بودن خانواده خانم» و «عدم کمک‌رسانی خانواده آقا» از چالش‌های جدی بود. این یافته با پژوهش‌های شیردل و شجاعی (۱۳۹۵) و سیندانه (۲۰۱۹) همسو است. از منظر نظریه سازگاری بین‌فرهنگی (کیم، ۲۰۰۱)، خانواده به عنوان اصلی‌ترین «شبکه اجتماعی میزبان» عمل می‌کند. در فرهنگ ایران، خانواده‌گرایی شدید باعث می‌شود حتی سال‌ها پس از ازدواج، دخالت خانواده‌ها ادامه یابد و در ازدواج‌های بین‌فرهنگی تشدید شود.

تفاوت در آداب و رسوم: تفاوت در «رسوم عقد، عروسی و جهیزیه» و «دیدگاه متفاوت شهرها» از چالش‌های عملی بود. این یافته با پژوهش‌های رجیبی و همکاران (۱۳۹۶)، داناوان (۲۰۰۴) و سان و یوان (۲۰۲۰) هماهنگ است. بر اساس نظریه استرس، مقابله و یادگیری فرهنگی (Kim & Yu, 2022)، هر یک از این تفاوت‌ها به عنوان یک «استرس‌زای فرهنگی» نیازمند «یادگیری فرهنگی» است. تفاوت‌های درون فرهنگی در ایران (مانند زن سالاری در برخی شهرها در مقابل مردسالاری در شهرهای دیگر) گاهی به اندازه تفاوت بین دو کشور چالش‌برانگیز است.

چالش‌های ناشی از دوری مسافت و تفاوت‌های منطقه‌ای: «سختی رفت و آمد»، «نبود حمایت خانواده در دوران بارداری»، «دل‌تنگ شدن همسر»، «احساس غربت» و «تفاوت در نوع و طبع غذاها» از دیگر چالش‌ها بود. این یافته با پژوهش سان و یوان (۲۰۲۰) همخوانی دارد. از منظر نظریه هویت فرهنگی (Collier & Thomas, 1988)، غذا یکی از عمیق‌ترین لایه‌های هویت فرهنگی است و تفاوت در آن صرفاً یک سلیقه نیست، بلکه یک «نظام معنایی» متفاوت را نمایان می‌کند.

راهبردهای مقابله‌ای

راهبرد انفعالی / اجتناب‌مدار: شامل صبوری، سکوت، کم کردن رفت‌وآمدها، پناه بردن به کار و فرصت دادن به زمان. بر اساس نظریه مذاکره وجهه، این راهبردها در فرهنگ‌های جمع‌گرا، رایج‌تر است.

راهبرد شناختی: شامل هماهنگ شدن با فرهنگ یکدیگر، یافتن نقاط مشترک، مطالعه، معاشرت با افراد باسوادتر و عقلانی اندیشیدن. این راهبرد با مؤلفه «ظرفیت ارتباطی میزبان» در نظریه کیم (۲۰۰۱) هماهنگ است.

راهبرد تعاملی: شامل گفت و گو، بیان ادله، صحبت درباره نقاط قوت و ضعف، یادگیری زبان همسر، مشورت با خانواده‌ها و مرزبندی صحیح. این راهبردها با نظریه کاهش عدم اطمینان مرتبط هستند.

راهبرد مذهبی: شامل دعا، استعانت از خدا و ائمه، توسل به اماکن متبرکه. این راهبرد منحصر به فرد فرهنگ ایرانی است و در دسته مقابله هیجان‌مدار (Lazarus & Folkman, 1984) قرار می‌گیرد اما جنبه فعال دارد.

راهبرد راه حل‌مدار: شامل مراجعه به مشاور، مهاجرت به شهر سوم و ساختن فرهنگ جدید و رفت و آمد بیشتر به شهر همسر. ایده «شهر سوم» با نظریه ساخت فرهنگ سوم (Casmir, 1999)، همخوانی کامل دارد.

جمع‌بندی یافته‌ها

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و با هدف بررسی چالش‌ها و راهبردهای مقابله در ازدواج‌های بین فرهنگی ایران (با تأکید بر تجربه زیسته مردان) انجام شد. یافته‌ها نشان داد که مردان ایرانی با شش دسته چالش اصلی مواجه هستند که به صورت درهم تنیده عمل کرده، یکدیگر را تشدید می‌کنند. در مقابل، پنج دسته راهبرد مقابله‌ای به کار می‌گیرند که موفقیت آنها تا حد زیادی به جایگزینی راهبردهای انفعالی با راهبردهای تعاملی و راه حل‌مدار بستگی دارد.

ویژگی‌های منحصر به فرد فرهنگ ایرانی برجسته شده در این پژوهش:

۱. خانواده‌گرایی شدید
۲. اهمیت حیاتی مذهب به عنوان مؤلفه هویتی غیر قابل مذاکره
۳. تفاوت‌های درون فرهنگی عمیق بین استان‌ها
۴. نقش طلا، جهیزیه و مراسمات به عنوان نمادهای تعهد اجتماعی
۵. کاربرد راهبرد مذهبی به عنوان منبع مقابله فعال

پیامدهای کاربردی برای مشاوران و زوج‌درمانگران:

۱. آگاهی از چالش‌های عملی (دوری مسافت، تفاوت در مزاج و غذا، مسائل مالی جهیزیه) به موازات چالش‌های فرهنگی.
۲. هدایت زوجین از راهبردهای اجتناب مدار (سکوت، صبر، فرار به کار) به سمت راهبردهای تعاملی و راه‌حل‌مدار.
۳. بهره‌گیری از راهبرد مذهبی به عنوان یک ظرفیت، نه نادیده گرفتن آن.
۴. پیشنهاد «مهاجرت به شهر سوم» و «ساخت فرهنگ جدید» به عنوان یک راهبرد خلاقانه.
۵. آموزش مهارت‌های ارتباطی خاص (پرسش‌گری غیر تهدیدکننده، مدیریت سوءبرداشت‌های زبانی، برخورد با دخالت خانواده‌ها) در برنامه‌های پیش و پس از ازدواج.

محدودیت‌های پژوهش

این پژوهش تنها بر تجربه مردان ایرانی متمرکز بود و زنان مشارکت نداشتند. حذف دو نمونه ازدواج فرامرزی (افغانستانی و عراقی) از تحلیل نهایی به دلیل ناهمگونی با تعریف عملیاتی پژوهش (ازدواج بین‌فرهنگی درون ایرانی) و عدم امکان استخراج مضامین مستقل از تنها دو مصاحبه، یکی دیگر از محدودیت‌ها بود. بنابراین یافته‌ها صرفاً به ازدواج‌های بین استان‌های مختلف ایران محدود است. همچنین استفاده نکردن از مثلث‌سازی در سطح داده‌ها و پژوهشگر برای اعتبار بیشتر پژوهش، یکی دیگر از محدودیت‌ها بود.

پیشنهادهای پژوهش‌های آینده

- بررسی تجربه زنان در ازدواج‌های بین‌فرهنگی و مقایسه دیدگاه دو جنس.
- پژوهش اختصاصی روی ازدواج‌های ایرانی با اتباع خارجی.
- طراحی ابزار کمی استاندارد بر اساس مضامین استخراج‌شده برای سنجش شیوع چالش‌ها و راهبردها در جمعیت بزرگ‌تر.
- طراحی و ارزیابی اثربخشی یک برنامه آموزشی - مشاوره‌ای مبتنی بر یافته‌های این پژوهش (با تأکید بر راهبردهای تعاملی و راه‌حل‌مدار)

منابع

- ایروانی، محمدباقر (۱۳۸۸) دروس تمهیدیه فی‌الفقه الاستدلالی، ج ۴، قم، مرکز جهانی علوم اسلامی. جان بزرگی، مسعود (۱۴۰۰) مشاوره پیش از ازدواج، اصول، مبانی و راهبردهای عملی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- رجبی، غلامرضا، حمیدی، امید؛ امان‌اللهی، عباس؛ اصلانی، خالد (۱۳۹۶) «پی‌کاوی تجربه زیسته رضایت زناشویی زوجین دارای تفاوت فرهنگی: یک مطالعه پدیدارشناسی»، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، سال هشتم، شماره ۱، صص ۱۰۵-۱۲۴. DOI: 10.22034/fcp.2018.60859
- شیردل، سیما و فاطمه شجاعی باغبینی (۱۳۹۵) ازدواج و بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت و عدم موفقیت آن. نهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، تهران.
- علینی، محمد (۱۳۹۴) «بررسی کارکردهای خانواده در شکل‌گیری سبک زندگی اسلامی»، اسلام و مطالعات اجتماعی، سال یکم، شماره ۴، صص ۷۷-۱۰۷.

Commented [MB۸]: کلیه منابع نیاز به کد doi یا کد dor دارد.

با سلام و احترام کد دی او آی مقالات درج شد
مابقی منابع کتاب یا پایان نامه هستند که این کد را ندارند

Commented [MB۹]: به جای واژه دیگران، نام مؤلفین را به طور کامل بیاورید.
انجام شد

نام کنگره و محل برگزاری آن؟: [v10] Commented
انجام شد

- Berger, C. R., & Calabrese, R. J. (1975) Some explorations in initial interaction and beyond: Toward a developmental theory of interpersonal communication. *Human Communication Research*, 1(2), 99-112. DOI: 10.1111/j.1468-2958.1975.tb00258.x
- Broude, G. J. (1994) Marriage, family, and relationships: A cross-cultural encyclopedia. ABC-CLIO.
- Cahn, D. D., & Abigail, R. A. (2007) Managing conflict through communication (3rd ed.). Pearson/Allyn and Bacon.
- Casimir, F. L. (1999) Foundations for the study of intercultural communication based on a third-culture building model. *International Journal of Intercultural Relations*, 23(1), 91-116. DOI: 10.1016/S0147-1767(98)00031-4
- Cools, C. (2009) Challenges of language and communication for intercultural couples living in Finland. In *Actes du colloque ANZCA09* (Brisbane, Australie) (pp. 430-452).
- Collier, M. J., & Thomas, M. (1988) Cultural identity: An interpretive perspective. In Y. Y. Kim & W. B. Gudykunst (Eds.), *Theories in intercultural communication* (pp. 99-120). Sage.
- Dewaele, J. M. (2018) Pragmatic challenges in the communication of emotions in intercultural couples. *Intercultural Pragmatics*, 15(1), 29-55. DOI: 10.1515/ip-2018-0002
- Dolan, F. E. (2011) Re-reading rape in "The Changeling". *Journal for Early Modern Cultural Studies*, 14 (2), 4-29.
- Donovan, S. P. (2004) Stress and coping techniques in successful intercultural marriages [Master's thesis, Virginia Polytechnic Institute and State University]. VTechWorks.

- Ellison, C. G., Burdette, A. M., & Wilcox, W. B. (2010) The couple that prays together: Race and ethnicity, religion, and relationship quality among working-age adults. *Journal of Marriage and Family*, 72 (4), 963-975. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00742.x>
- Frame, M. W. (2004) The challenges of intercultural marriage: Strategies for pastoral care. *Pastoral Psychology*, 52, 219-232.
- Gudykunst, W. B., Yang, S. M., & Nishida, T. (1985). A cross-cultural test of uncertainty reduction theory: Comparisons of acquaintances, friends, and dating relationships in Japan, Korea, and the United States. *Human Communication Research*, 11(3), 407-455. DOI: [10.1111/j.1468-2958.1985.tb00054.x](https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.1985.tb00054.x)
- Hebbani, A., Obijiofor, L., & Bristed, H. (2010) Intercultural communication challenges confrontfemale Sudanese former refugees in Australia. *Australasian Review of African Studies*, The, 31(1), 37-61.
- Hsieh, H. F., & Shannon, S. E. (2005) Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative health research*, 15(9), 1277-1288. DOI: [10.1177/1049732305276687](https://doi.org/10.1177/1049732305276687)
- Kim, Y. Y. (2001) *Becoming intercultural: An integrative theory of communication and cross-cultural adaptation*. Sage Publications.
- Kim, W. J., & Yu, S. (2022) Psychological adaptation among marriage migrant women in South Korea: Stress and coping, culture learning, and social cognition approaches. *The American Journal of Family Therapy*, 50(4), 424-441. DOI: [10.1080/01926187.2021.1946001](https://doi.org/10.1080/01926187.2021.1946001)
- Kong, K. (2012) Cultural Influences on Intercultural Relationships for Women. *International Proceedings of Economics Development and Research*, 58, 31.
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984) *Stress, appraisal, and coping*. Springer Publishing Company.
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research: A guide to design and implementation* (4th ed.). Jossey-Bass.
- Pashchuk, Y. (2012). *Intercultural marriages in Norway: Norwegian-Ukrainian case* [Master's thesis, VID Specialized University]. VID: Open. Retrieved from <https://vid.brage.unit.no/vid-xmlui/handle/11250/162215>
- Sharaievska, I., Kim, J., & Stodolska, M. (2013) Leisure and marital satisfaction in intercultural marriages. *Journal of Leisure Research*, 45 (4), 445-465. DOI: [10.1080/00222216.2013.11950290](https://doi.org/10.1080/00222216.2013.11950290)
- Sindane, S. M. (2014) Perceptions of intercultural marriage: the lived experiences of South Africans and African foreigners in intercultural marriage [Master's thesis, University of KwaZulu-Natal]. UKZN Research Space.
- Sun, Y., & Yuan, L. (2021, January) A Study of Sino-Western Intercultural Marriage from A Cross-Cultural Prospective. In 6th Annual International Conference on Social Science and Contemporary Humanity Development

(SSCHD 2020) (pp. 206-209). Atlantis Press. DOI: [10.2991/assehr.k.210106.039](https://doi.org/10.2991/assehr.k.210106.039)

Ting-Toomey, S. (1988) Intercultural conflict styles: A face-negotiation theory. In Y. Y. Kim & W. B. Gudykunst (Eds.), Theories in intercultural communication (pp. 213-235). Sage.

Thompson, J. C., & Collier, M. J. (2006) Toward contingent understandings of intersecting identifications among selected U.S. interracial couples: Integrating interpretive and critical views. *Communication Quarterly*, 54 (4), 487-506. DOI:[10.1080/01463370601036671](https://doi.org/10.1080/01463370601036671)